

**PROTOKÓŁ KONTROLI KOMPLEKSOWEJ
przeprowadzonej w dniach 26-29 marca 2024 r.
w Ośrodku Pomocy Społecznej w Biesiekierzu**

Jednostka kontrolowana: Ośrodek Pomocy Społecznej
w Biesiekierzu

Adres: 76-039 Biesiekierz 13

Podmiot prowadzący: Wójt Gminy Biesiekierz

Kontrolę przeprowadzili:

- Małgorzata Lewińska – główny specjalista Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie Delegatura w Koszalinie,
- Marta Karbowskiak – inspektor wojewódzki Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie Delegatura w Koszalinie

na podstawie upoważnienia Wojewody Zachodniopomorskiego Nr 2/2024 z dnia 8 marca 2024 r.

Kontrolerzy złożyli oświadczenia o braku okoliczności uzasadniających wyłączenie ich z kontroli.

Akta kontroli str. 1-2 i 20-21

Czynności kontrolne przeprowadzone zostały w siedzibie jednostki.

Kontrolowana jednostka oraz podmiot prowadzący powiadomione zostały o terminie przeprowadzenia kontroli, zgodnie z § 12 ust. 1 rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2020 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. z 2020 r., poz. 2285).

Kontrolą objęto zagadnienia dotyczące sposobu realizacji zadań określonych w ustawie o pomocy społecznej (Dz. U. z 2023 r., poz. 901 ze zm.) realizowanych przez gminę w okresie od dnia 01 stycznia 2023 r. do dnia kontroli.

Kontrolą objęto następujące zagadnienia:

- struktura organizacyjna ośrodka pomocy społecznej,
- stan zatrudnienia i kwalifikacji osób zatrudnionych,
- ogólne założenia polityki społecznej gminy,
- tryb przyznawania świadczeń z pomocy społecznej (świadczenia pieniężne), w tym: prawidłowość kwalifikowania do poszczególnych rodzajów świadczeń, sposób przygotowania dokumentacji stanowiącej podstawę do przyznania świadczeń, terminowość wydawania decyzji administracyjnych i wypłacania świadczeń,
- sposób organizowania pomocy (świadczenia niepieniężne).
- ocena sposobu dokumentowania pracy socjalnej na rzecz poprawy funkcjonowania osób i rodzin w ich środowisku społecznym,
- ocena realizacji zadania prowadzenia i zapewnienia miejsc w mieszkaniach chronionych, a od dnia 1 listopada 2023 r. w związku ze zmianą przepisów ustawy o pomocy społecznej – w mieszkaniach treningowych lub wspomaganym.

STRUKTURA ORGANIZACYJNA OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ

Dyrektorem Ośrodka Pomocy Społecznej w Biesiekierzu jest od 1 stycznia 2016 r. Pan Mariusz Sydoruk.

Nadzór nad kontrolowaną jednostką sprawuje Wójt Gminy Biesiekierz.

Kontrolę przeprowadzono w obecności Dyrektora Ośrodka.

Jednostkę powołano na mocy Uchwały Nr XI/51/90 Gminnej Rady Narodowej w Biesiekierzu z dnia 28 marca 1990 r. w sprawie powołania jednostki budżetowej – Gminny Ośrodek Opieki Społecznej.

Statut Ośrodka wprowadzono Uchwałą Nr XL/319/17 Rady Gminy w Biesiekierzu z dnia 21 grudnia 2017 r. w sprawie uchwalenia statutu Ośrodka Pomocy Społecznej w Biesiekierzu. Statut został zmieniony Uchwałą Nr XIII/98/19 z dnia 19 grudnia 2019 r. oraz Uchwałą Nr XXV/170/21 z dnia 28 stycznia 2021 r.

Regulamin Organizacyjny Ośrodka wprowadzono Zarządzeniem Nr 1/2021 Dyrektora Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Biesiekierzu z dnia 15 stycznia 2021 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu Organizacyjnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Biesiekierzu.

Nie wniesiono zastrzeżeń do zapisów zawartych w Statucie i Regulaminie Ośrodka.

Akta kontroli str. 22-52

Ośrodek posiada własną instrukcję kancelaryjną wprowadzoną Zarządzeniem Nr 28/2016 Dyrektora Ośrodka Pomocy Społecznej w Biesiekierzu z dnia 30 grudnia 2016 r. w sprawie wprowadzenia instrukcji kancelaryjnej, instrukcji o organizacji i zakresie działania składnicy akt oraz jednolitego rzeczowego wykazu akt. Akt był zmieniany Zarządzeniami Dyrektora OPS Nr 3/2017 z dnia 3 kwietnia 2017 r., Nr 3/2022 z dnia 25 stycznia 2022 r. oraz Nr 4/2023 z 20 lutego 2023 r. Dokument przygotowano w porozumieniu z Archiwum Państwowym – zatwierdzony w dniu 10 listopada 2016 r. przez Dyrektora Archiwum Państwowego w Koszalinie.

Akta kontroli str. 121-125

Dyrektor i jeden z pracowników Ośrodka Pomocy Społecznej w Biesiekierzu posiadają upoważnienia Wójta Gminy Biesiekierz (dołączone do akt kontroli) do prowadzenia spraw i wydawania decyzji administracyjnych.

Akta kontroli str. 53-54

II. STAN ZATRUDNIENIA I KWALIFIKACJE OSÓB ZATRUDNIONYCH

W Ośrodku zatrudnionych jest 18 pracowników w ramach umowy o pracę, w tym (w dniach kontroli) 3 pracowników socjalnych, a także 15 osób w ramach umowy zlecenie.

Gmina Biesiekierz liczy 6.438 mieszkańców. Ze Sprawozdania rocznego z udzielonych świadczeń pomocy społecznej – pieniężnych, w naturze i usługach wynika, że Ośrodek Pomocy Społecznej w Biesiekierzu udzielił w 2023 roku pomocy w postaci pracy socjalnej 104 rodzinom (225 osób w rodzinach).

Ośrodek w dniach kontroli spełniał warunek art. 110 ust. 11 ustawy o pomocy społecznej w kwestii dotyczącej zatrudnienia pracowników socjalnych proporcjonalnie do liczby rodzin i osób samotnie gospodarujących, objętych pracą socjalną w stosunku jeden

pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na nie więcej niż 50 rodzin i osób samotnie gospodarujących. Spełniał również warunek, określony w art. 110 ust. 12 ustawy.

Akta kontroli str. 61 i 93

Wymagania kwalifikacyjne pracowników socjalnych określa art. 116 ust. 1 oraz art. 156 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej. Z przedstawionych dokumentów wynika, iż pracownicy socjalni Ośrodka Pomocy Społecznej w Biesiekierzu posiadają odpowiednie, wymagane przepisami cyt. ustawy kwalifikacje.

Akta kontroli str. 63-64

Wymagania kwalifikacyjne osób kierujących jednostkami organizacyjnymi pomocy społecznej określa art. 122 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej oraz przepisy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 25 października 2021 r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (Dz.U. z 2021 r., poz. 1960 ze zm.). Osoby kierujące jednostkami organizacyjnymi pomocy społecznej są obowiązane posiadać wykształcenie wyższe, co najmniej 3-letni staż pracy w pomocy społecznej oraz specjalizację z zakresu organizacji pomocy społecznej. Dyrektor OPS w Biesiekierzu posiada wykształcenie wyższe, niezbędny staż pracy w pomocy społecznej oraz specjalizację z zakresu organizacji pomocy społecznej.

W kontrolowanym okresie pracownicy OPS podnosili swoje kwalifikacje poprzez uczestnictwo w szkoleniach, m. in.: „Domy Pomocy Społecznej 2023”, (1 pracownik socjalny), „Kurs medyczny. Pierwsza pomoc” (3 pracowników), „Bezpieczeństwo osobiste Pracownika Socjalnego podczas wykonywania czynności zawodowych” (3 pracowników), „Rozpoznawanie symptomów krzywdzenia dziecka” (3 pracowników), „Symptomy wykorzystywania seksualnego, a zachowania seksualne dzieci i młodzieży” (3 pracowników), „Pomoc społeczna 2024” (2 pracowników), „Szkolenie specjalizacyjne z zakresu opracowania i realizacji indywidualnych planów usług społecznych” (2 pracowników).

W superwizji udział wzięło (23 sierpnia 2023 r.) 3 pracowników socjalnych.

Akta kontroli str. 61-63

Zgodnie z art. 121 ust. 3a ustawy o pomocy społecznej pracownikowi socjalnemu zatrudnionemu w pełnym wymiarze czasu pracy w samorządowych jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej, do którego podstawowych obowiązków należy świadczenie pracy socjalnej w środowisku, w tym przeprowadzanie rodzinnych wywiadów środowiskowych poza siedzibą jednostki, przysługuje wypłacany co miesiąc dodatek do wynagrodzenia w wysokości 400 zł. W OPS Biesiekierz dodatek ten stanowi oddzielną składową i jest wypłacany łącznie z wynagrodzeniem do końca każdego miesiąca. Dodatek w wysokości 400 zł z tytułu świadczenia pracy socjalnej w środowisku, w tym przeprowadzania rodzinnych wywiadów środowiskowych poza siedzibą jednostki, o którym mowa w art. 121 ust. 3a ustawy o pomocy społecznej, otrzymywało w kontrolowanym okresie czterech (4 etaty) pracowników socjalnych.

Akta kontroli str. 61

Funkcjonowanie Ośrodka Pomocy Społecznej w Biesiekierzu

Ośrodek Pomocy Społecznej w Biesiekierzu mieści na I piętrze budynku „Centrum Opieki Zdrowotnej i Społecznej”, Biesiekierz 13, 78-200 Biesiekierz. Obiekt stanowi własność Gminy Biesiekierz. Do dyspozycji OPS (w ramach trwałego zarządu) przeznaczono 8 pomieszczeń biurowych oraz pomieszczenie archiwum o łącznej

powierzchni użytkowej 209,64 m². Do lokalu OPS można wjechać windą lub wejść schodami. Na parkingu budynku wyznaczono 2 miejsca parkingowe dla osób niepełnosprawnych. W tym samym budynku swoją siedzibę mają również: Środowiskowy Dom Samopomocy w Biesiekierzu, Przychodnia POZ, stomatolog, biblioteka, Poczta Polska, punkty usługowe.

OPS w Biesiekierzu wyposażony jest w odpowiedni sprzęt biurowy i komputerowy niezbędny do prawidłowej realizacji zadań. Ośrodek pracuje z zastosowaniem sieciowego systemu informatycznego *OPIEKA* firmy ZETO Sp. z o.o. w Koszalinie. Konserwacją systemu oraz wprowadzaniem zmian programowych zajmuje się autor programu w ramach umowy serwisowej. Kompleksową obsługę informatyczną Ośrodka sprawuje informatyk w ramach umowy zlecenie.

Przyznane świadczenia przekazywane są na konta osobiste klientów. Obsługę bankową OPS w Biesiekierzu zapewnia Bank PKO BP w Koszalinie. W treści decyzji przyznających pomoc znajduje się informacja o sposobie i terminie wypłaty - dokonywane są do końca każdego miesiąca. Ustalony harmonogram wypłat świadczeń prezentowany jest na tablicy ogłoszeń Ośrodka Pomocy Społecznej w Biesiekierzu.

Ośrodek nie dysponuje samochodem służbowym. Pracownicy socjalni docierają do środowisk podopiecznych własnymi samochodami (ze zwrotem kosztów za przejazdy). Pracownicy socjalni mogą również korzystać z autobusu dostosowanego do przewozu osób niepełnosprawnych z Gminy Biesiekierz.

III. OGÓLNE ZAŁOŻENIA POLITYKI SPOŁECZNEJ GMINY

Rada Gminy Biesiekierz podjęła następujące uchwały:

- Nr LXVIII/411/24 z dnia 29 lutego 2024 r. w sprawie określenia szczegółowych warunków przyznania i odpłatności za usługi opiekuńcze sąsiedzkie oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia z opłat, a także trybu ich pobierania;
- Nr XXXI/206/21 z dnia 9 lipca 2021 r. w sprawie określenia szczegółowych warunków przyznania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych sprawowanych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia z opłat i trybu ich pobierania, zmieniona uchwałą Nr XLIX/309/22 z dnia 15 grudnia 2022 r. oraz Uchwałą Nr LXVIII/412/24 z dnia 29 lutego 2024 r.;
- Nr XV/111/20 z dnia 27 lutego 2020 r. w sprawie ustalenia szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt osób bezdomnych w schronisku dla osób bezdomnych oraz schronisku dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi;
- Nr V/34/11 z dnia 28 marca 2011 r. w sprawie określenia zasad sprawienia pogrzebu oraz zwrotu kosztów pogrzebu poniesionych przez Gminę Biesiekierz;
- Nr XLVI/255/14 z dnia 12 września 2014 r. w sprawie określenia zasad zwrotu wydatków poniesionych na świadczenia z pomocy społecznej;
- Nr II/18/18 z dnia 28 listopada 2018 r. w sprawie przyjęcia programu osłonowego „Pomoc w formie posiłku dla dzieci i uczniów udzielana na wniosek dyrektora szkoły lub przedszkola” w ramach wieloletniego rządowego programu wspierania

finansowego gmin w zakresie dożywiania „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023;

- Nr LXII/388/23 z dnia 16 listopada 2023 r. w sprawie przyjęcia programu ostonowego „Pomoc w formie posiłku dla dzieci i uczniów udzielana na wniosek dyrektora szkoły lub przedszkola” w ramach wieloletniego rządowego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024-2028;
- Nr II/19/18 z dnia 26 listopada 2018 r. w sprawie przyjęcia podwyższenia kryterium dochodowego uprawniającego do przyznania nieodpłatnej pomocy w zakresie dożywiania w ramach wieloletniego rządowego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023;
- Nr LI/319/23 z dnia 26 stycznia 2023 r. w sprawie przyjęcia podwyższenia kryterium dochodowego uprawniającego do przyznania nieodpłatnej pomocy w zakresie dożywiania w ramach wieloletniego rządowego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023;
- Nr LXII/389/23 z dnia 16 listopada 2023 r. w sprawie podwyższenia kryterium dochodowego uprawniającego do przyznania nieodpłatnej pomocy w zakresie dożywiania w ramach wieloletniego rządowego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024-2028.

Strategia rozwiązywania problemów społecznych

Zgodnie z art. 16 b. 1. ustawy o pomocy społecznej gmina opracowuje strategię rozwiązywania problemów społecznych. Rada Gminy Biesiekierz podjęła Uchwałę Nr LII/332/2023 z dnia 23 lutego 2013 r. w sprawie przyjęcia Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Biesiekierz na lata 2023-2030. Dokument zmieniono Uchwałą Nr LVI/349/23 z dnia 27 kwietnia 2023 r. Realizacja Strategii jest monitorowana. Corocznie sporządzany jest raport z jej realizacji - *ostatni Raport z monitoringu Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Biesiekierz* sporządzono za 2023 r. Dokument przekazano Wójtowi i Radzie Gminy w Biesiekierzu pismem z dnia 21 lutego 2024 r. Nr PS.070.5.4.2024.EG.

Akta kontroli str. 96

Sporządzanie oceny zasobów pomocy społecznej wraz z rekomendacjami

Zgodnie z art. 16a ust. 4 ustawy o pomocy społecznej organ wykonawczy jednostki samorządu terytorialnego przedstawia co roku do dnia 30 kwietnia odpowiednio radzie gminy, powiatu, a do dnia 30 czerwca sejmikowi województwa właściwej jednostki samorządu terytorialnego ocenę, o której mowa w ust. 1 ustawy. Ocena wraz z rekomendacjami jest podstawą do planowania budżetu na rok następny.

OPS w Biesiekierzu corocznie przygotowuje Ocenę zasobów pomocy społecznej w oparciu o analizę lokalną sytuacji społecznej i demograficznej gminy. Ostatnią, za rok 2022, sporządzono i przekazano Radzie Gminy Biesiekierz pismem Nr PS.034.1.2023.EG z 18 kwietnia 2023 r.

Akta kontroli str. 97

Sporządzanie sprawozdawczości oraz przekazywanie jej właściwemu wojewodzie

Zgodnie z art. 3 ustawy z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej (Dz.U. z 2023 r., poz. 773) statystyka publiczna zapewnia rzetelne, obiektywne i systematyczne informowanie społeczeństwa, organów państwa i administracji publicznej oraz podmiotów gospodarki narodowej o sytuacji ekonomicznej, demograficznej, społecznej oraz środowiska naturalnego. Sprawozdanie roczne MRiPS-03 z *udzielonych świadczeń pomocy społecznej – pieniężnych, w naturze i usługach* w 2023 roku Ośrodek Pomocy Społecznej w Biesiekierzu przekazał w wyznaczonym terminie. Sprawozdanie roczne z realizacji programu „Posiłek w szkole i w domu” przekazano w wyznaczonym terminie. Nie wniesiono uwag do sporządzania powyższych sprawozdań.

Dyrektor OPS w Biesiekierzu, wypełniając obowiązek art. 110 ust. 9 ustawy o pomocy społecznej, sporządza corocznie i przedstawia Radzie Gminy Biesiekierz *Sprawozdanie z działalności Ośrodka Pomocy Społecznej w Biesiekierzu*. Ostatnie sprawozdanie, za rok 2023, przekazano Wójtowi i Radzie Gminy w Biesiekierzu pismem Nr PS.070.5.3.2024.EG z dnia 16 lutego 2024 r. Poprzednie, za rok 2022, przekazano Wójtowi i Radzie Gminy w Biesiekierzu pismem Nr PS.070.5.10.2023.EG z dnia 24 marca 2023 r.

Akta kontroli str. 98-99

IV. PRYZNAWANIE ŚWIADCZEŃ ORAZ SPOSÓB ORGANIZOWANIA POMOCY SPOŁECZNEJ

Na podstawie wybranych akt indywidualnych szczegółowo zbadano dokumentację osób korzystających z podstawowych form świadczeń pod względem:

- prawidłowości kwalifikowania do poszczególnych rodzajów świadczeń,
- sposobu przygotowania dokumentacji stanowiącej podstawę do przyznania świadczeń,
- terminowość wydawania decyzji administracyjnych i wypłacania świadczeń.

1. Zasiłki stałe i składki na ubezpieczenie zdrowotne

Zgodnie z przedstawionymi w Sprawozdaniu MRiPS-03 danymi, pomocy w tej formie w 2023 r. udzielono 20 osobom samotnie gospodarującym. Na wypłatę zasiłków stałych wydatkowano w tym okresie środki w wysokości 117.871 zł.

Sprawdzono dokumentację dotyczącą zasiłków stałych, składek na ubezpieczenie zdrowotne przyznanych na podstawie następujących decyzji:

Decyzja Nr 5010.7.2023

Decyzja Nr 5010.10.2024

Decyzja Nr 5010.18.2024

Decyzja Nr 5010.9.2024

Decyzja Nr 5010.6.2024

Decyzja Nr 5010.16.2024

Decyzja Nr 5010.3.2024

Osoby, którym przyznano świadczenie spełniają warunki art. 37 ustawy o pomocy społecznej - niezbędne do przyznania zasiłku stałego i składki na ubezpieczenie zdrowotne.

Zgromadzona w aktach indywidualnych spraw dokumentacja jest kompletna, przejrzysta. Wnioski oznaczone są datą wpływu, terminowo przeprowadzane wywiady środowiskowe (zgodnie z art. 107 ust. 4 ustawy o pomocy społecznej – nie rzadziej niż

co 6 miesięcy), prawidłowo ustalana jest sytuacja rodzinna, zdrowotna i dochodowa. Poprawnie obliczano wysokość przyznanych zasiłków stałych. Akta spraw zawierają również dokumenty potwierdzające stan zdrowia oraz niepełnosprawność świadczeniobiorcy. Wydawane decyzje administracyjne zawierają elementy, określone w art. 107 Kodeksu postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2024 r., poz. 572).

Nie wniesiono zastrzeżeń do zasadności przyznania pomocy ani zgromadzonej w toku postępowania dokumentacji.

2. Świadczenia przyznane w ramach wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu”

W ramach ww. programu w 2023 r. ogółem z dożywiania skorzystało 100 osób z terenu funkcjonowania OPS w Biesiekierzu. Łączny koszt programu to 88.215,00 zł (w tym: z dotacji – 70.572 zł, ze środków własnych – 17.643 zł).

Główną formą pomocy były świadczenia w postaci pieniężnych zasiłków celowych - skorzystało z nich ogółem 87 osób na łączną kwotę 67.100,00 zł. Świadczone także pomoc w postaci posiłków w szkołach i przedszkolach – skorzystało z nich 6 dzieci do czasu podjęcia nauki w szkole podstawowej oraz 12 uczniów do czasu ukończenia szkoły ponadpodstawowej lub szkoły ponadgimnazjalnej. Łączny koszt udzielonej pomocy niepieniężnej to 21.115,00 zł.

W uzasadnionych przypadkach potrzebującym rodzinom udzielano pomocy w postaci świadczenia pieniężnego na zakup żywności.

Sprawdzono dokumentację dotyczącą ww. świadczeń przyznanych na podstawie następujących decyzji:

Świadczenie pieniężne

Decyzja Nr 5023.15.2023

Decyzja Nr 5011.68.2023

Decyzja Nr 5023.33.2023

Decyzja Nr 5023.64.2023

Decyzja Nr 5023.63.2023

Decyzja Nr 5023.61.2023

Decyzja Nr 5023.74.2023

Decyzja Nr 5023.47.2023

Świadczenie niepieniężne

Decyzja Nr 5023.10.2024

Decyzja Nr 5023.49.2023

Decyzja Nr 5023.3.2024

Decyzja Nr 5023.5.2023

Decyzja Nr 5023.5.2024

Decyzja Nr 5023.60.2023

Decyzja Nr 5023.4.2024

Decyzja Nr 5023.6.2023

Warunki uczestnictwa w Programie określone są w przepisach Uchwały Nr 140 Rady Ministrów z dnia 15 października 2018 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019–2023, oraz uchwały Nr 149 Rady Ministrów z dnia 23 sierpnia 2023 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego

rządowego programu "Posiłek w szkole i w domu" na lata 2024-2028 (M.P. z 2023 r., poz. 881), a tryb przyznawania świadczeń pieniężnych reguluje art. 39 ust. 1 i 2 ustawy o pomocy społecznej.

Rada Gminy Biesiekierz przyjęła Uchwały Nr II/19/18 z dnia 26 listopada 2018 r. w sprawie przyjęcia podwyższenia kryterium dochodowego uprawniającego do przyznania nieodpłatnej pomocy w zakresie dożywiania w ramach wieloletniego rządowego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023, Nr LI/319/23 z dnia 26 stycznia 2023 r. w sprawie przyjęcia podwyższenia kryterium dochodowego uprawniającego do przyznania nieodpłatnej pomocy w zakresie dożywiania w ramach wieloletniego rządowego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023, a także Nr LXII/389/23 z dnia 16 listopada 2023 r. w sprawie podwyższenia kryterium dochodowego uprawniającego do przyznania nieodpłatnej pomocy w zakresie dożywiania w ramach wieloletniego rządowego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024-2028. Uregulowano tymi aktami zasady oraz kryteria dochodowe uprawniające do uzyskania świadczeń pieniężnych i niepieniężnych w ramach omawianego Programu.

Podjęto również uchwały Nr II/18/18 z dnia 28 listopada 2018 r. w sprawie przyjęcia programu osłonowego „Pomoc w formie posiłku dla dzieci i uczniów udzielana na wniosek dyrektora szkoły lub przedszkola” w ramach wieloletniego rządowego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023 oraz Nr LXII/388/23 z dnia 16 listopada 2023 r. w sprawie przyjęcia programu osłonowego „Pomoc w formie posiłku dla dzieci i uczniów udzielana na wniosek dyrektora szkoły lub przedszkola” w ramach wieloletniego rządowego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024-2028. Na podstawie *Sprawozdania z realizacji programu „Posiłek w szkole i w domu” za 2023 r.* ustalono, że w kontrolowanym okresie nie udzielano pomocy w formie posiłku, nie wymagającej przeprowadzenia wywiadu środowiskowego.

Osoby, którym przyznano świadczenia, spełniały warunki uczestnictwa w programie „Posiłek w szkole i w domu”. Zgromadzona w aktach indywidualnych spraw dokumentacja była kompletna. Wnioski oznaczono datą wpływu, terminowo przeprowadzono wywiady środowiskowe, poprawnie ustalano w nich sytuację rodzinną, mieszkaniową, zdrowotną i dochodową świadczeniobiorcy. Wydawane decyzje administracyjne zawierały niezbędne elementy, określone w art. 107 Kpa.

Nie wniesiono zastrzeżeń do zasadności przyznania pomocy ani zgromadzonej w toku postępowania dokumentacji.

3. Zasiłki okresowe

Zasiłek okresowy przyznawano osobom lub rodzinom o dochodach niższych niż ustawowe kryterium dochodowe oraz o zasobach niewystarczających na zaspokojenie niezbędnych potrzeb życiowych.

Zasiłki okresowe przyznawane były w 2023 r. głównie z powodu bezrobocia (dla 19 osób z 35 ogółem przyznanych). Łącznie wydatkowano kwotę 61.044 zł (w ramach środków z dotacji – 57.766 zł, ze środków własnych kwota 3.278 zł).

Sprawdzono dokumentację dotyczącą zasiłków okresowych, przyznanych na podstawie następujących decyzji:

Decyzja Nr 5011.7.2024
Decyzja Nr 5011.5.2024
Decyzja Nr 5011.10.2024
Decyzja Nr 5011.20.2023
Decyzja Nr 5011.6.2024
Decyzja Nr 5011.50.2023
Decyzja Nr 5011.30.2023
Decyzja Nr 5011.40.2023
Decyzja Nr 5011.19.2023
Decyzja Nr 5011.4.2023
Decyzja Nr 5011.12.2024

Po przeanalizowaniu postępowania w powyższych sprawach zespół kontrolujący stwierdził, że kwota przyznawanego i wypłacanego zasiłku okresowego stanowiła nie mniej niż 50% różnicy między kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej lub rodziny, a jej dochodem. Gmina Biesiekierz nie skorzystała z możliwości podwyższenia minimalnych kwot zasiłku okresowego w drodze uchwały. Art. 147 ust. 7 w związku z art. 38 ustawy o pomocy społecznej określa, że gminy otrzymują dotację celową na pokrycie wydatków na zasiłki okresowe w wysokości minimalnego zasiłku okresowego w wysokości 50% różnicy między kryterium dochodowym a dochodem osoby samotnie gospodarującej względnie rodziny.

Skontrolowane sprawy spełniają warunki art. 38 ustawy o pomocy społecznej niezbędne do przyznania zasiłku okresowego. Zgromadzona w aktach indywidualnych spraw dokumentacja jest kompletna. Wnioski oznaczone są datą wpływu, terminowo przeprowadzono wywiady środowiskowe, ustalano sytuację rodzinną, mieszkaniową, zdrowotną i dochodową świadczeniobiorcy. Poprawnie obliczano wysokość przyznanych zasiłków okresowych. Akta spraw zawierają również w razie potrzeby dokumenty potwierdzające stan zdrowia lub niepełnosprawność świadczeniobiorcy. Wydawane decyzje administracyjne zawierały niezbędne elementy, określone w art. 107 Kpa.

Nie wniesiono zastrzeżeń do zasadności przyznania pomocy ani zgromadzonej w toku postępowania dokumentacji.

4. Zasiłki celowe i specjalne zasiłki celowe

Pomocą w formie zasiłku celowego objęto w 2023 r. 61 osób, w tym 13 osobom przyznano zasiłki celowe specjalne. Łącznie na tę formę pomocy wydatkowano kwotę 84.000 zł, w tym na zasiłki celowe specjalne 13.400 zł. Zasiłki celowe przyznawano najczęściej na pokrycie części kosztów leczenia, zakupu leków, opału, żywności, środków czystości oraz inne cele bytowe.

Sprawdzono dokumentację dotyczącą ww. zasiłków przyznanych na podstawie następujących decyzji:

Decyzja Nr 5012.S.3.2024

Decyzja Nr 5012.S.2.2024
Decyzja Nr 5012.S.18.2023
Decyzja Nr 5012.4.2023
Decyzja Nr 5012.S.17.2023
Decyzja Nr 5012.5.2023
Decyzja Nr 5012.S.19.2023

Skontrolowane sprawy spełniają warunki art. 39 ust. 1 i 2 oraz art. 41 ustawy o pomocy społecznej niezbędne do przyznania zasiłków celowych, specjalnych zasiłków celowych, a także zasiłków celowych powstałych w wyniku zdarzenia losowego. Wnioski o przyznanie zasiłków oznaczone są datą wpływu, terminowo przeprowadzono wywiady środowiskowe, ustalano sytuację rodzinną, mieszkaniową, zdrowotną i dochodową świadczeniobiorcy. Wskazywano cel, na jaki przyznano świadczenie oraz wskazywano datę jego wypłaty.

Nie wniesiono uwag do zgromadzonej w sprawie dokumentacji.

5. Skierowania i odpłatność za pobyt osób skierowanych do domów pomocy społecznej

W kontrolowanym okresie kierowano i ponoszono odpłatność za pobyt mieszkańców Gminy Biesiekierz w domach pomocy społecznej. Tą formą pomocy w 2023 r. objęto 11 osób i poniesiono koszty pobytu w wysokości 364.909 zł.

Dyrektor OPS w Biesiekierzu poinformował, że na dzień kontroli nie ma osób oczekujących na umieszczenie w domu pomocy społecznej. Z informacji Dyrektora wynika również, że istniejące miejsca w DPS na terenie powiatu koszalińskiego oraz powiatów ościennych w pełni zabezpieczają potrzeby Ośrodka w zakresie zapewnienia miejsca pobytu w takich placówkach dla osób z gminy Biesiekierz. Ośrodek kieruje również potrzebujące osoby do DPS na terenie innych powiatów np. Białogardu.

Sprawdzono dokumentację dotyczącą kierowania i odpłatności za pobyt w ww. placówkach przyznanych na podstawie następujących decyzji:

Decyzja Nr 5012.DPS.5.2023
Decyzja Nr 5012.DPS.6.2023
Decyzja Nr 5017.DPS.3.2024
Decyzja Nr 5026.2.2023
Decyzja Nr 5012.DPS.8.2023
Decyzja Nr 5012.DPS.10.2023
Decyzja Nr 5012.DPS.12.2022
Decyzja Nr 5012.DPS.3.2023

Skierowane osoby spełniają warunki określone w art. 54 ustawy o pomocy społecznej niezbędne do przyznania całodobowej opieki w ww. placówkach.

Zgromadzona w aktach indywidualnych spraw dokumentacja jest kompletna, przejrzysta, prawidłowo ustalana jest sytuacja rodzinna, zdrowotna, dochodowa oraz poprawnie obliczona odpłatność mieszkańca za pobyt w domu pomocy społecznej, terminowo przeprowadzane są wywiady środowiskowe (zgodnie z art. 107 ust. 4 ustawy o pomocy społecznej – nie rzadziej niż co 12 miesięcy). Wydawane decyzje administracyjne zawierały niezbędne elementy, określone w art. 107 Kpa.

OPS Biesiekierz, przed wydaniem każdej decyzji o zmianie wysokości odpłatności za pobyt w DPS, sporządza adnotację dotyczącą zmiany decyzji ustalającej wysokość odpłatności za pobyt w DPS, gdzie analizowane są zmiany dochodu od momentu poprzedniego ustalenia odpłatności.

Nie wniesiono zastrzeżeń do zasadności przyznania pomocy ani zgromadzonej w toku postępowania dokumentacji.

6. Kierowanie do środowiskowych domów samopomocy

Na terenie Gminy Biesiekierz funkcjonuje Środowiskowy Dom Samopomocy na 20 miejsc. Mieszkańcy Gminy Biesiekierz mają możliwość skorzystać z zajęć organizowanych przez ŚDS. Ośrodek Pomocy Społecznej w Biesiekierzu gromadzi dokumentację oraz przygotowuje decyzje w tych sprawach. Pracownicy socjalni OPS w Biesiekierzu przeprowadzają wywiady środowiskowe, celem ustalenia aktualnej sytuacji osób i rodzin oraz utrzymują kontakt z uczestnikami i udzielają niezbędnego wsparcia.

Sprawdzono dokumentację dotyczącą ww. usług śds przyznanych na podstawie następujących decyzji:

Decyzja Nr 5027.21.2024

Decyzja Nr 5027.3.2023

Decyzja Nr 5027.18.2023

Decyzja Nr 5027.10.2023

Decyzja Nr 5027.14.2023

Osoby, którym udzielono pomocy w omawianej formie, spełniały warunki określone w ustawie o pomocy społecznej oraz rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2010 r. w sprawie środowiskowych domów samopomocy (Dz. U. z 2020 r., poz. 249) niezbędne do przyznania pomocy: prawidłowo ustalono sytuację rodzinną, zdrowotną, dochodową rodziny, zgromadzono dokumentację wymienioną w § 7 rozporządzenia, tj. wniosek o skierowanie do domu, zaświadczenie lekarskie, wydane przez lekarza psychiatrę, o występujących zaburzeniach psychicznych oraz zaświadczenie lekarza rodzinnego o stanie zdrowia i o braku przeciwwskazań do uczestnictwa w zajęciach domu wraz z informacją o sprawności w zakresie lokomocji osób niepełnosprawnych fizycznie, a także orzeczenie o stopniu niepełnosprawności.

Skierowanie do ŚDS następowało w drodze decyzji administracyjnej. W przypadku pierwszej decyzji o skierowaniu do domu wydawano ją na czas określony, nie dłuższy niż 3 miesiące, konieczny do dokonania przez zespół wspierająco-aktywizujący oceny możliwości zaproponowania osobie indywidualnego planu postępowania wspierająco-aktywizującego oraz okresu, jaki będzie niezbędny do jego realizacji. W aktach spraw znajduje się informacja ŚDS o zaplanowanym okresie realizacji Indywidualnego Planu Postępowania Wspierająco-Aktywizującego. Wydawane decyzje administracyjne zawierały niezbędne elementy, określone w art. 107 Kpa.

Nie wniesiono zastrzeżeń do zasadności przyznania pomocy ani zgromadzonej w toku postępowania dokumentacji.

7. Usługi opiekuńcze

Osobie samotnej, która z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymaga pomocy innych osób, a jest jej pozbawiona, przysługuje pomoc w formie usług

opiekuńczych lub specjalistycznych usług opiekuńczych. Usługi opiekuńcze lub specjalistyczne usługi opiekuńcze mogą być przyznane również osobie, która wymaga pomocy innych osób, a rodzina, a także wspólnie niezamieszkujący małżonek, wstępni, zstępni nie mogą takiej pomocy zapewnić.

W 2023 r. z usług opiekuńczych skorzystało 20 osób (w tym 7 osób w ramach realizowanej Opieki wytchnieniowej). Koszt realizacji ww. świadczenia wyniósł 154.330 zł. (ustalono na podstawie informacji ze Sprawozdania rocznego MRiPS-03-R za 2023 r.). W 2024 r. do dnia kontroli z usług skorzystało 7 podopiecznych - starszych lub chorych, wymagających pomocy, ponadto 5 osób w ramach realizowanej Opieki wytchnieniowej. Usługi specjalistyczne w ramach zadań własnych nie są świadczone, ponieważ w gminie nie ma zapotrzebowania na tą formę wsparcia (brak wniosków w kontrolowanym okresie).

Sprawdzono dokumentację dotyczącą przyznanych usług na podstawie następujących decyzji:

Decyzja Nr 5025.U.6.2023
Decyzja Nr 5025.U.26.2023
Decyzja Nr 5025.U.30.2023
Decyzja Nr 5025.U.1.2023
Decyzja Nr 5025.U.13.2023
Decyzja Nr 5025.U.1.2024
Decyzja Nr 5025.U.10.2024
Decyzja Nr 5025.U.28.2023

Usługi opiekuńcze sprawuje obecnie na terenie Gminy Biesiekierz 2 pracowników - opiekunów Ośrodka zatrudnionych w ramach umowy o pracę. Ponadto w ramach umowy zlecenie 5 osób sprawuje usługi opieki wytchnieniowej.

Zakres usług określony jest szczegółowo w dokumencie „Zakres usług opiekuńczych świadczonych przez opiekunkę Ośrodka Pomocy Społecznej w Biesiekierzu”. W treści decyzji przyznającej pomoc w formie usług opiekuńczych wskazuje się ilość przyznanych usług, okres na jaki przyznano świadczenie, a także informacje dotyczące kosztu 1 godziny usług i odpłatności klienta. Każdy podopieczny oraz osoby składające wniosek uzyskują podczas wywiadu środowiskowego wszelkie informacje dotyczące warunków, kosztów oraz zasad odpłatności za usługi. W aktach podopiecznego znajduje się informacja lekarza o stanie zdrowia osoby i potrzebie świadczenia pomocy w formie usług opiekuńczych, ponadto, w razie potrzeby, dodatkowa, niezbędna dokumentacja medyczna.

W dokumentacji Ośrodka znajdują się *Kontrolki miesięczne czasu pracy*, miesięczne *Karty czasu pracy – Ewidencja godzin Sąsiedzkie usługi opiekuńcze w ramach projektu „Pomoc na wyciągnięcie ręki”* opiekunek, a także *Karty rozliczenia usług opieki wytchnieniowej w ramach Programu „Opieka wytchnieniowa” – Edycja 2023*, potwierdzające realizację przyznanych usług. Zawierają dane podopiecznego, opiekuna oraz wyszczególnienie daty usługi, zakresu godzin i podpis podopiecznego. W podsumowaniu Karty znajduje się miesięczne rozliczenie za usługi opiekuńcze, ze wskazaniem ilości zrealizowanych godzin usług.

Warunki sprawowania usług opiekuńczych w Gminie Biesiekierz reguluje Uchwała Nr XXXI/206/21 z dnia 9 lipca 2021 r. w sprawie określenia szczegółowych warunków przyznania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych sprawowanych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego

zwolnienia z opłat i trybu ich pobierania, zmieniona uchwałą Nr XLIX/309/22 z dnia 15 grudnia 2022 r. oraz Uchwałą Nr LXVIII/412/24 z dnia 29 lutego 2024 r.

Zgromadzona w aktach indywidualnych spraw dokumentacja jest kompletna, przejrzysta, prawidłowo ustalana jest sytuacja rodzinna, zdrowotna, dochodowa oraz poprawnie obliczona odpłatność za zrealizowane usługi, terminowo przeprowadzane są wywiady środowiskowe (zgodnie z art. 107 ust. 4 ustawy o pomocy społecznej – nie rzadziej niż co 6 miesięcy). Wydawane decyzje administracyjne zawierają niezbędne elementy, określone w art. 107 Kpa.

Ośrodek sprawuje nadzór nad jakością świadczonych usług opiekuńczych poprzez koordynację pracy opiekunów, kontrolę nad pracą opiekunów sprawujących usługi, wsparcie merytoryczne dla opiekunów, monitorowanie jakości sprawowanych usług, kontrolki godzin pracy, a także organizuje szkolenia z pierwszej pomocy i BHP.

Nie wniesiono zastrzeżeń do zasadności przyznania pomocy ani zgromadzonej w toku postępowania dokumentacji.

Akta kontroli str. 86-89 i 190-204

8. Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi

Ośrodek Pomocy Społecznej w Biesiekierzu realizuje specjalistyczne usługi dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

Sprawdzono dokumentację dotyczącą przyznanych usług na podstawie następujących decyzji:

Decyzja Nr 5025.1.2024

Decyzja Nr 5025.4.2023

Osoba, której przyznano pomoc w tej formie, spełniała warunki art. 50 ustawy o pomocy społecznej oraz rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych z dnia 22 września 2005 r. (Dz. U. Nr 189, poz. 1598 ze zm.) niezbędne do przyznania ww. usług.

Do akt sprawy dołączono dokumentację medyczną, potwierdzającą uprawnienia do korzystania z omawianych usług – zaświadczenia i opinie lekarza specjalisty z zakresu psychiatrii oraz inne niezbędne informacje. Z dokumentów wynika konieczność wsparcia, ponadto akta zawierają także potwierdzenie korzystania z pomocy w ramach innych systemów zabezpieczenia społecznego (NFZ, system edukacji).

Zakres usług wskazany jest w treści decyzji administracyjnej, przyznającej świadczenie. Wymienia się również rodzaj, ilość i częstotliwość przyznanych usług, a także wyliczenie odpłatności za korzystanie z nich. W dokumentacji Ośrodka znajdują się *Kontrolki miesięczne czasu pracy* potwierdzające realizację przyznanych usług. Zawierają dane podopiecznego, rodzaj usług i wymiar godzin, osobę świadczącą usługi oraz wyszczególnienie daty usługi, zakresu godzin i ich ilość oraz podpis podopiecznego lub opiekuna prawnego.

W celu realizacji specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, przyznanych w kontrolowanym okresie, OPS korzystał w ramach zawartych umów z usług specjalistów z zakresu: pedagogiki o specjalności: zintegrowana edukacja wczesnoszkolna i przedszkolna, integracji sensorycznej (tytuł: Terapeuta i Diagnosta Integracji Sensorycznej), logopedii, fizjoterapii, terapii integracji sensorycznej, edukacji,

rewalidacji i wspomagania rozwoju dzieci i młodzieży ze spektrum autyzmu. Osoby te posiadają niezbędne wykształcenie oraz doświadczenie zawodowe do świadczenia specjalistycznych usług opiekuńczych, przyznanych przez OPS w Biesiekierzu. W analizowanej sprawie przyznano podopiecznemu usługi z zakresu rehabilitacji fizycznej i usprawniania zaburzonych funkcji organizmu (§ 2, pkt 3 rozporządzenia).

W kontrolowanym okresie pomocą w tym zakresie objęto 1 osobę, a na realizację świadczeń przeznaczono kwotę 37.440 zł (zgodnie ze Sprawozdaniem rocznym MRiPS-03 za 2023 r.).

Koszt jednej godziny specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi (zróżnicowany, w zależności od rodzaju wsparcia) ustalany jest w treści zawieranej umowy.

Zgromadzona w aktach indywidualnych spraw dokumentacja jest kompletna, przejrzysta, prawidłowo ustalana jest sytuacja rodzinna, zdrowotna, dochodowa oraz poprawnie obliczona odpłatność za zrealizowane usługi, terminowo przeprowadzane są wywiady środowiskowe (zgodnie z art. 107 ust. 4 ustawy o pomocy społecznej – nie rzadziej niż co 6 miesięcy). Wydawane decyzje administracyjne zawierają niezbędne elementy, określone w art. 107 Kpa.

Nie wniesiono zastrzeżeń do zasadności przyznania pomocy, jak również do prowadzonej w tych sprawach dokumentacji.

9. Schronienie

Zgodnie z art. 17 ust 1 pkt 3 ustawy o pomocy społecznej do zadań gminy o charakterze obowiązkowym należy udzielanie schronienia, zapewnienie posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym.

Gmina Biesiekierz zabezpieczała w okresie od 1 stycznia 2023 r. do 31 grudnia 2023 r. świadczenie schronienia dla osób bezdomnych z terenu Gminy Biesiekierz poprzez zawarcie umowy ze „Stowarzyszeniem Jesień” z siedzibą w Nowym Jasińcu. Na okres od 1 stycznia 2024 r. do 31 grudnia 2024 r. podpisano umowy (dotyczące schroniska dla osób bezdomnych oraz bezdomnych z usługami opiekuńczymi) ze Stowarzyszeniem MONAR Schronisko dla osób bezdomnych-MARKOT z siedzibą w Marwałdzie, Ogólnopolskim Stowarzyszeniem Arka Noego w Głomsku oraz „Stowarzyszeniem Jesień” z siedzibą w Nowym Jasińcu.

W kontrolowanym okresie zapewniono schronienie w schronisku dla bezdomnych 2 osobom z terenu funkcjonowania OPS w Biesiekierzu.

Sprawdzono dokumentację dotyczącą udzielenia schronienia na podstawie:
Decyzja Nr 5022.1.2024
Decyzja Nr 5022.13.2023
Decyzja Nr 5022.14.2023

Osoby, którym udzielono pomocy w formie schronienia, spełniają warunki art. 17 ust. 1 pkt 3 i art. 48 ustawy o pomocy społecznej niezbędne do przyznania ww. pomocy.

Udzielanie schronienia, zapewnienie posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym należy do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym (art. 17, ust. 1, pkt 3 ustawy o pomocy społecznej). Zgodnie z art. 48a ust. 1 i ust. 4 ustawy o pomocy społecznej udzielenie schronienia następuje przez przyznanie tymczasowego schronienia w noclegowni, schronisku dla osób bezdomnych albo schronisku dla osób bezdomnych

z usługami opiekuńczymi. Udzielenie schronienia w schronisku dla bezdomnych powinno następować, zgodnie z art. 106 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej, na podstawie decyzji administracyjnej. Jej wydanie powinno być poprzedzone przeprowadzeniem wywiadu środowiskowego (art. 106 ust. 4), a także zawarciem kontraktu socjalnego z osobą bezdomną (art. 48a ust. 2).

Z dokumentacji zgromadzonej przez OPS wynika, że spełnione zostały określone wyżej warunki. Zgromadzona w aktach spraw indywidualnych dokumentacja jest kompletna, przejrzysta, prawidłowo ustalona jest sytuacja rodzinna, zdrowotna, dochodowa oraz poprawnie obliczona odpłatność za pobyt w instytucji zapewniającej schronienie, terminowo przeprowadzane są wywiady środowiskowe (zgodnie z art. 107 ust. 4 ustawy o pomocy społecznej – nie rzadziej niż co 6 miesięcy), zawierane, realizowane i oceniane są kontrakty socjalne. Wydane decyzje administracyjne zawierają niezbędne elementy, określone w art. 107 Kpa.

Zgodnie z art. 48a ust. 11 ustawy o pomocy społecznej *wojewoda prowadzi rejestr miejsc, w których gmina udziela tymczasowego schronienia w schroniskach dla osób bezdomnych, schroniskach dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi, noclegowniach oraz ogrzewalniach*". Natomiast art. 48a ust. 11 c stanowi, iż *gmina zgłasza wojewodzie wszelkie zmiany danych objętych rejestrem w terminie 14 dni od dnia ich powstania*.

OPS w Biesiekierzu dokonał w dniu 28 grudnia 2023 r., zgłoszenia zmian do rejestru Wojewody Zachodniopomorskiego miejsc w schroniskach dla bezdomnych.

Poza wsparciem instytucjonalnym osobom bezdomnym, spełniającym ustawowe warunki, przyznawano ponadto pomoc społeczną w postaci pieniężnych zasiłków np. okresowych, celowych, świadczenia niepieniężnego w postaci jednego gorącego posiłku w ramach programu „Posiłek w szkole i w domu”. Udzielano również wsparcia w postaci pracy socjalnej.

Zasady udzielania schronienia i odpłatności określono w Uchwale Rady Gminy Biesiekierz Nr XV/111/20 z dnia 27 lutego 2020 r. w sprawie ustalenia szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt osób bezdomnych w schronisku dla osób bezdomnych oraz schronisku dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi. W kontrolowanym okresie schronionym udzielano pomocy nieodpłatnie.

Pracownicy socjalni Ośrodka, wspólnie z funkcjonariuszami Policji i Straży Gminnej, odwiedzają potencjalne miejsca pobytu osób bezdomnych (głównie altany działkowe i inne pomieszczenia niemieszkalne), szczególnie w okresie jesienno-zimowym. Informują o możliwości skorzystania ze schronienia w odpowiedniej instytucji. W razie konieczności zabezpieczają w ciepłą odzież, żywność, koce, poduszki i inne potrzeby. Gdy zaistnieje potrzeba - osoby bezdomne pochodzące z Gminy Biesiekierz mają możliwość skorzystać z zasiłków okresowych, celowych na zakup żywności, odzieży, środków czystości, opłat za leki lub inne niezbędne potrzeby. OPS prowadzi również współpracę z miejscowymi sołtysami, którzy informują pracowników socjalnych o ewentualnych miejscach pobytu osób bezdomnych. Również w mediach społecznościowych apeluje się do mieszkańców o zgłaszanie miejsc gdzie mogą przebywać osoby bezdomne.

Akta kontroli str. 205-244

Ośrodek Pomocy Społecznej w Biesiekierzu w ramach swoich zadań i możliwości stara się zapobiegać zwiększaniu liczby osób bezdomnych poprzez różnorodne działania, np.:

- świadczenie pracy socjalnej, mającej na celu pomoc osobom i rodzinom w regulowaniu opłat mieszkaniowych, zwłaszcza czynszu i zapobieganiu w ten sposób zadłużaniu się najemców lokali prowadzącym do utraty mieszkania;
- współpracę pracowników socjalnych z osobami i rodzinami mającymi trudności w bieżącym regulowaniu opłat mieszkaniowych poprzez udzielanie dodatkowej pomocy w formie zasiłków celowych i okresowych na zakup odzieży, leków;
- poradnictwo dotyczące rozwiązywania problemów związanych z zadłużeniem mieszkań, pomoc klientom w negocjowaniu warunków spłat zadłużenia.

10. Sprawienie pogrzebu

Zgodnie z art. 17 ust 1 pkt 15 ustawy o pomocy społecznej do zadań gminy o charakterze obowiązkowym należy sprawienie pogrzebu. W myśl art. 44 ustawy sprawienie pogrzebu odbywa się w sposób ustalony przez gminę, zgodnie z wyznaniem zmarłego. Zgodnie ustawą z dnia 31 stycznia 1959 r. o cmentarzach i chowaniu zmarłych (Dz.U. z 2023 r., poz. 887 ze zm.) w pierwszej kolejności prawo pochowania zwłok ludzkich ma najbliższa pozostała rodzina osoby zmarłej: małżonek(ka), krewni zstępni, krewni wstępni, krewni boczni do 4 pokolenia oraz powinowaci w linii prostej do 1 stopnia. Prawo do pochowania zwłok przysługuje również osobom, które dobrowolnie do tego się zobowiązały. W myśl art. 10 ust. 3 tej ustawy zwłoki nie pochowane przez wskazane podmioty są chowane przez gminę właściwą ze względu na miejsce zgonu.

Rada Gminy Biesiekierz podjęła Uchwałę Nr V/34/11 z dnia 28 marca 2011 r. w sprawie określenia zasad sprawienia pogrzebu oraz zwrotu kosztów pogrzebu poniesionych przez Gminę Biesiekierz.

Jednak zgodnie z danymi zawartymi w *Sprawozdaniu rocznym MRiPS-03 z udzielonych świadczeń pomocy społecznej – pieniężnych, w naturze i usługach za 2023 r.* OPS w Biesiekierzu w 2023 r. nie sprawiał pogrzebów.

11. Wynagrodzenie za sprawowanie opieki

Zgodnie z art. 53a ust. 1 ustawy o pomocy społecznej, wynagrodzenie za sprawowanie opieki wypłaca się w wysokości ustalonej postanowieniem sądu. Udzielenie świadczenia w tej postaci nie wymaga przeprowadzania wywiadu środowiskowego oraz wydania decyzji administracyjnej.

Zgodnie z danymi zawartymi w Sprawozdaniu MRiPS-03-R w 2023 r. wypłacano wynagrodzenie za sprawowanie opieki 4 osobom na łączną kwotę 27.000 zł.

Zespół kontrolujący przeanalizował dokumentację dwóch spraw, zawierającą: postanowienia sądu o przyznaniu opiekunowi prawnemu wynagrodzenia za sprawowanie opieki nad podopiecznym (całkowicie ubezwłasnowolnionym lub małoletnim) oraz wnioski opiekunów o wypłatę wynagrodzenia na wskazane przez niego konto bankowe.

Nie wniesiono zastrzeżeń do realizacji świadczenia i zgromadzonej dokumentacji.

12. Prowadzenie i zapewnienie miejsc w mieszkaniach chronionych

Do zadań własnych o charakterze obowiązkowym (art. 17 ust. 1 pkt. 12 ustawy o pomocy społecznej) należy prowadzenie i zapewnienie miejsc w mieszkaniach

chronionych, a od 1 listopada 2023 r., zgodnie z nowelizacją ustawy o pomocy społecznej - mieszkaniach treningowych lub wspomaganych.

Dyrektor OPS poinformował, że w celu realizacji powierzonego ustawą zadania w zakresie prowadzenia mieszkania treningowego lub wspomagane i zabezpieczenia dostępu do tego typu wsparcia dla swoich mieszkańców - Gmina Biesiekierz w dniu 14 marca 2024 r. zawarła porozumienie z gminą Będzino na realizację tego zadania (zgodnie z art. 53 ust. 10 ustawy o pomocy społecznej).

Akta kontroli str. 69

W kontrolowanym okresie w OPS w Biesiekierzu nie odnotowano wniosków o udzielenie wsparcia w mieszkaniu treningowym lub wspomagany.

Praca socjalna z osobą lub rodziną i środowiskiem lokalnym

Rodziny z terenu Gminy Biesiekierz pozostawały 2023 roku w trudniej sytuacji życiowej i korzystały z pomocy Ośrodka głównie z powodu niepełnosprawności (43 rodziny), długotrwałej lub ciężkiej choroby (43 rodziny), ubóstwa (40 rodzin) oraz bezrobocia (26 rodzin).

Zgodnie z danymi zawartymi w *Sprawozdaniu rocznym MRiPS-03 z udzielonych świadczeń pomocy społecznej – pieniężnych, w naturze i usługach* w 2023 roku wsparciem Ośrodka objęto 104 rodziny (225 osób w rodzinach), a decyzją przyznano świadczenia 127 osobom. Pomocy w postaci pracy socjalnej udzielono 116 rodzinom (274 osoby w rodzinach), a wyłącznie w postaci pracy socjalnej – 27 rodzinom (74 osoby w rodzinach).

Przyjmowanie wniosków i obsługa interesantów odbywa się w godzinach pracy Ośrodka, tj. codziennie od 7.00 do 15.00 w siedzibie Ośrodka Pomocy Społecznej w Biesiekierzu. W budynku znajduje się winda, z której mogą skorzystać osoby mniej sprawne. Klienci przyjmowani są w pomieszczeniach pracy pracowników socjalnych, a w wyjątkowych sytuacjach, np. w przypadku klienta w kryzysie, wizyta odbywa się w Punkcie Konsultacyjnym należącym do OPS.

Udzielone wsparcie w formie pracy socjalnej Ośrodek dokumentuje w wywiadach środowiskowych, w notatkach służbowych a także w kartach pracy socjalnej.

W kontrolowanym okresie pracownicy socjalni OPS w Biesiekierzu przeprowadzili 336 rodzinnych wywiadów środowiskowych w 2023 roku oraz 80 w 2024 r. do dnia kontroli.

Ponadto zespołowi kontrolnemu przedstawiono przykładowe notatki służbowe, dokonywane przez pracowników socjalnych w czasie realizacji pracy socjalnej na rzecz osób i rodzin, a także przykładowe karty pracy socjalnej.

Jak wynika z informacji przedstawionej przez Dyrektora jednostki w okresie objętym kontrolą w OPS zawarto łącznie 6 kontraktów socjalnych (część A). Podczas kontroli przeanalizowano 3 z nich. W jednym przypadku klient nie wywiązał się ze zobowiązań kontraktu, dlatego nadal trwa praca socjalna w tym zakresie. Jeden z klientów wywiązał się w całości z założonych celów, kontrakt został zatem zrealizowany. Trzeci z kontraktów jest nadal w realizacji. W aktach opisano szczegółowo sytuację osób i rodzin, a także określano cele i założenia kontraktu, ustalano daty oceny realizacji kontraktu, nadzorowano realizację zaplanowanych działań, sporządzano oceny i monitorowano sytuację osób

realizujących kontrakt oraz po jego zakończeniu, osoby pozostają w systemie pomocy społecznej.

Udzielone wsparcie w formie świadczeń pieniężnych i niepieniężnych Ośrodek dokumentuje wydaną decyzją administracyjną na określony cel. Ośrodek sporządza również listy wypłat w przypadku świadczeń pieniężnych. Jeśli rodzina bądź osoba otrzymuje świadczenie na żywność w formie niepieniężnej do realizacji w sklepie spożywczym - sklep przedstawia fakturę z wyszczególnieniem zakupionych produktów. Pomoc w postaci usług opiekuńczych (np. asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością, usługi opiekuńcze, specjalistyczne usługi opiekuńcze czy opieka wytchnieniowa) dokumentowana jest na podstawie comiesięcznych kontrolki wykonywania tych usług. Po zrealizowaniu pomocy celowej – zasiłek celowy na określony cel (np. na opał), pracownik socjalny weryfikuje w miejscu zamieszkania osoby, czy faktycznie dokonano zakupu.

Pracownicy socjalni realizując pracę socjalną - odwiedzają środowiska w miejscu zamieszkania, informują podopiecznych o zasadach i formach korzystania z pomocy społecznej, organizują pomoc psychologiczną, wizyty u lekarza, rehabilitanta itp., współpracują ze szkołami, do których uczęszczają dzieci podopiecznych, współpracują z PUP Koszalin w celu załatwienia prac społecznie-użytecznych, współpracują z Gminną Komisją ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, przygotowują i organizują projekty socjalne oraz zachęcają podopiecznych do uczestnictwa w nich. Zachęcają do uczestnictwa w zajęciach w placówkach wsparcia (tj. klubu seniora, ŚDS, placówek wsparcia dziennego), informują o instytucjach udzielających wsparcia dla osób doznających przemocy domowej, współpracują z Sądami, pomagają w sporządzaniu różnorodnych pism urzędowych, pomagają w uzyskaniu dostępu do usług i pomocy z innych systemów zabezpieczenia społecznego, wspierają w uzyskaniu stopnia niepełnosprawności, świadczą pomoc w pozyskaniu sprzętu rehabilitacyjnego, pomoc w załatwieniu artykułów niemowlęcych, artykułów żywnościowych, uzyskaniu pomocy Hospicjum. Podejmują ponadto wiele innych działań, w zależności od potrzeb osób i rodzin, którym udzielają wsparcia.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Biesiekierzu korzysta z żywności w ramach „Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa” we współpracy ze Stowarzyszeniem Aktywnych Kobiet Gminy Biesiekierz. W roku 2023 r. ze wsparcia skorzystało 98 rodzin (253 osoby w rodzinach), wydano łącznie 2.316,4 kg żywności – 257 paczek. W skład pakietu wchodziło 6 artykułów: powidła śliwkowe, makaron, mleko, szynka wieprzowa mielona, cukier, olej rzepakowy. Wartość pomocy wyniosła 15.041,47 zł. Dystrybucją produktów zajmuje się Stowarzyszenie Aktywnych Kobiet Gminy Biesiekierz.

Gmina zabezpiecza potrzeby mieszkańców w zakresie wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi. Realizowane są specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi (obecnie dla 1 dziecka) na podstawie stosownych umów, zawieranych ze specjalistami. Na terenie gminy Biesiekierz działa Środowiskowy Dom Samopomocy. Jest to placówka wsparcia dziennego typu A, B, C, przeznaczona dla 20 osób przewlekłe psychicznie chorych, z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu głębokim, znacznym i umiarkowanym, a także dla osób z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim, gdy jednocześnie występują inne zaburzenia, zwłaszcza neurologiczne, osób wykazujących inne przewlekłe zaburzenia czynności psychicznych, które zgodnie ze stanem wiedzy medycznej zaliczane są do zaburzeń psychicznych. Głównym celem funkcjonowania ŚDS jest wsparcie społeczne uczestników i ich rodzin, integracja społeczna oraz kompensowanie skutków zaburzeń psychicznych oraz optymalne usamodzielnienie społeczne osób niepełnosprawnych psychicznie. OPS współpracuje również ze szpitalem

psychiatrycznym Medison w Koszalinie. Zespoły mobilne docierają do mieszkańców w kryzysie bezpośrednio w miejsce zamieszkania.

Gmina Biesiekierz zapewnia swoim mieszkańcom nieodpłatną pomoc prawną, która kierowana jest do wszystkich osób nie posiadających możliwości opłacenia kosztów usługi prawnika. Pomoc ta udzielana jest w Urzędzie Gminy Biesiekierz. W 2023 r. udzielono 36 takich porad. Ośrodek Pomocy Społecznej w Biesiekierzu udziela również porad z zakresu wsparcia psychologicznego, pedagogicznego dla rodziców przy Placówce Wsparcia Dziennego. Psycholog pełni dyżur dwa razy w miesiącu po 4 godziny. W ciągu 2023 r. udzielono 55 godzin wsparcia dla 15 rodzin z problemami wychowawczymi. OPS prowadzi także na co dzień poradnictwo pedagogiczne oraz socjalne dla mieszkańców Gminy Biesiekierz. Na terenie gminy znajduje się także Punkt Konsultacyjny dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków. Psycholog w 2023 r. podejmował głównie działania interwencyjne i wspierające dostosowane do indywidualnych potrzeb klientów. Uczestnicy otrzymywali także wskazówki i informacje gdzie mogą uzyskać dodatkową pomoc i jakie kroki mogą podjąć w celu zmiany sytuacji. Spotkania były prowadzone indywidualnie, jak również z członkami rodzin. Z pomocy skorzystało 6 kobiet i 2 dzieci, łącznie odbyło się 21 konsultacji. Większość osób skorzystała z możliwości odbycia kilku spotkań. Obecnie psycholog przyjmuje we wtorki w godzinach 14-18, po wcześniejszym umówieniu się. Punkt konsultacyjny czynny jest w poniedziałki od 13.00 do 15.00. Możliwe jest również ustalenie innych godzin spotkań.

Informacje dotyczące dostępności poradnictwa specjalistycznego umieszczone są na tablicy ogłoszeń Ośrodka Pomocy Społecznej w Biesiekierzu, na stronie BIP OPS (<https://ops.biesiekierz.pl/bip/index.php?id=323>), na portalu społecznościowym Facebook – konto *Ośrodek Pomocy Społecznej w Biesiekierzu*, na stronie internetowej *Gazeta Biesiekierz* oraz udzielane są przez pracowników OPS na miejscu i telefonicznie.

Ośrodek realizuje zadania w zakresie opracowania i realizacji projektów socjalnych. W kontrolowanym okresie zrealizowano następujące projekty:

	Temat projektu socjalnego	Termin realizacji projektu socjalnego	Cel główny	Cele szczegółowe	Odbiorcy projektu socjalnego	Liczba osób objętych projektem
1	Dzień Dziecka	03.06.2023	Integracja pokoleń	-nawiązanie nowych znajomości -dostarczanie wzorców ciekawego spędzania czasu wolnego	Dzieci, młodzież z terenu gminy wraz z rodzicami	150
2	Pożegnanie lata	01.09.2023	Integracja osób niepełnosprawnych i osób w wieku poprodukcyjnym	-przełamanie barier i ograniczeń psychicznych -poprawa wizerunku osoby niepełnosprawnej -nawiązanie nowych znajomości -dostarczanie wzorców ciekawego spędzania czasu wolnego	Osoby niepełnosprawne i osoby w wieku poprodukcyjnym z terenu gminy Biesiekierz	150
3	Dzień Ziemniaka	15.09.2023	Integracja osób niepełnosprawnych i osób w wieku poprodukcyjnym	-przełamanie barier i ograniczeń psychicznych -poprawa wizerunku osoby niepełnosprawnej -nawiązanie nowych znajomości -dostarczanie wzorców	Osoby niepełnosprawne i osoby w wieku poprodukcyjnym z terenu gminy Biesiekierz	40

				ciekawego spędzania czasu wolnego		
4	Spotkanie wigilijne	15.12.2023	Integracja osób niepełnosprawnych i osób w wieku poprodukcyjnym	-uwrażliwienie uczestników na tradycje, zwyczaje i obrzędy polskie -przełamanie barier i ograniczeń psychicznych -poprawa wizerunku osoby niepełnosprawnej -nawiązanie nowych znajomości -dostarczanie wzorców ciekawego spędzania czasu wolnego	Osoby niepełnosprawne i osoby w wieku poprodukcyjnym z terenu gminy Biesiekierz	40
5	Dzień Mamy	26.05.2023	Integracja społeczności lokalnej	- wdrażanie do wspólnego spędzania czasu wolnego z rodzicami - poznanie alternatywnych forma spędzania czasu wolnego	Rodziny z terenu gminy Biesiekierz	80
6	Andrzejki	23.11.2023	Integracja uczestników PWD z terenu gminy Biesiekierz	-poznanie tradycji andrzejkowych -nauka zdrowej rywalizacji poprzez konkursy -dostarczanie pozytywnych wzorców ciekawego spędzania czasu wolnego	Dzieci i młodzież z terenu gminy Biesiekierz	120
7	Bal Mikołajkowy	04.12.2023	Integracja uczestników PWD z terenu gminy Biesiekierz	-poznanie tradycji świątecznych -nauka zdrowej rywalizacji poprzez konkursy -dostarczanie pozytywnych wzorców ciekawego spędzania czasu wolnego	Dzieci i młodzież z terenu gminy Biesiekierz	120
8	Rajd pieszy „Witaj Wiosno”	20.03.2024	Integracja społeczności lokalnej	- wdrażanie do wspólnego spędzania czasu wolnego z rodzicami - poznanie alternatywnych forma spędzania czasu wolnego	Rodziny z terenu gminy Biesiekierz	80

Akta kontroli str. 69-71

Ośrodek Pomocy Społecznej w Biesiekierzu współpracuje z Powiatowym Urzędem Pracy w Koszalinie w zakresie upowszechniania ofert pracy. PUP w Koszalinie systematycznie przesyła informacje o ofertach pracy oraz informację o wolnych miejscach pracy, upowszechnia informację o usługach poradnictwa zawodowego i o szkoleniach oraz realizacji Programu Aktywizacji i integracji, o którym mowa w przepisach o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy. Otrzymane oferty umieszczane są na tablicy ogłoszeń w budynku OPS.

Ośrodek współpracuje z organizacjami pozarządowymi w zakresie pomocy społecznej:

- Ochotnicza Straż Pożarna w Biesiekierzu i Ochotnicza Straż Pożarna w Parnowie - udział członka Ochotniczej Straży Pożarnej w Zespole Interdyscyplinarnym w Biesiekierzu, ponadto przedstawiciele OSP w Biesiekierzu w placówkach wsparcia dziennego i w Klubie Seniora przeprowadzają kurs pierwszej pomocy;

- Bank Żywności w Nowych Bielicach - przekazywał Ośrodkowi nieodpłatnie żywność dla podopiecznych np. jabłka, słodycze, woda itp., realizował Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa na lata 2014-2020 współfinansowany z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym;
- Stowarzyszenie Aktywnych Kobiet w Biesiekierzu - przy współpracy z Ośrodkiem Pomocy Społecznej rozprawdzał żywność z Banku Żywności w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa na lata 2014-2020 współfinansowany z Europejskiego Funduszu Pomocy Potrzebującym;
- Koło Gospodyń Wiejskich w Kraśniku Koszalińskim - w dniu 3 czerwca 2023 r. zorganizowane zostało przedsięwzięcie w ramach obchodów Dnia Dziecka, którego celem było podniesienie świadomości społecznej wśród mieszkańców Gminy Biesiekierz w zakresie współczesnych zagrożeń wpływających na rozwój przestępczości oraz poziom bezpieczeństwa dzieci i młodzieży - wydarzenie to odbyło się w ramach kampanii „Dzień Szkoły bez Przemocy”, czynny udział wzięło Koło Gospodyń Wiejskich w Kraśniku Koszalińskim przygotowując posiłek dla uczestników;
- Koło Gospodyń Wiejskich w Starych Bielicach - dniu 3 czerwca 2023 r. w ramach opisanych wyżej obchodów Dnia Dziecka, czynny udział wzięło Koło Gospodyń Wiejskich w Starych Bielicach przygotowując ciasta dla uczestników;
- Stowarzyszenie Uczniowski Klub Sportowy „Dziki Bielice Armwrestling” - Stowarzyszenie uczestniczyło w zorganizowanym festynie w ramach obchodów Dnia Dziecka poprzez prowadzenie rozgrywek sportowych dla dzieci, ponadto w placówkach wsparcia dziennego przeprowadziło warsztaty sportowe;
- Stowarzyszenie Szachowe „Husaria” w Starych Bielicach - uczestniczyło w zorganizowanym festynie w ramach obchodów Dnia Dziecka poprzez prowadzenie rozgrywek szachowych oraz zabawę w paintball dla dzieci, ponadto w placówkach wsparcia dziennego przeprowadzono również warsztaty animacji i pedagogiki zabawy, w ramach tych warsztatów zorganizowano gry i zabawy grupowe oraz zajęcia survivalowe;
- Fundacja „Jaś i Małgosia” - Gmina Biesiekierz podpisała umowę z Fundacją na wypożyczenie sprzętu rehabilitacyjnego dla osób niepełnosprawnych i starszych;
- Fundacja „Zdążyć z miłością” - pomoc w uzyskaniu mieszkania chronionego dla podopiecznej i jej rodziny;
- Stowarzyszenie „Mama w Mieście Koszalin” - udzieliło pomocy w postaci paczek świątecznych dla dzieci z asystentury oraz przekazało artykuły niemowlęce dla noworodków.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Biesiekierzu w 2022 i 2023 roku, tak jak w poprzednich latach, realizował rządowy program „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej - edycja 2023”. Program przeznaczony jest dla osób o różnych rodzajach niepełnosprawności, potrzebujących wsparcia w codziennych czynnościach, dla zwiększenia ich niezależności i samodzielności oraz ułatwienia im funkcjonowania w społeczeństwie. Asystent może pomagać w takich dziedzinach życia jak: organizacja codziennych obowiązków, mobilność, opieka nad zdrowiem, zakupy, finanse, edukacja. W 2023 roku, z gminy Biesiekierz, w Programie wzięło udział 8 osób niepełnosprawnych spełniających wymagania projektu. Od lutego do grudnia zrealizowano 42.585 godzin usług asystenckich. Na realizację Programu wykorzystano środki z Funduszu Solidarnościowego w wysokości 110.727 zł.

W 2023 roku Gmina Biesiekierz realizowała program Ministra Rodziny i Polityki Społecznej pn. „Opieka wytchnieniowa - edycja 2023”. Opieka wytchnieniowa to rodzaj

wsparcia, udzielany osobom, które na co dzień opiekują się osobami niepełnosprawnymi, z chorobami przewlekłymi, wymagającymi długotrwałej opieki. Celem programu jest zapewnienie czasu wolnego i odpoczynku opiekunom, którzy angażują się w pełnoetatową opiekę nad swoimi bliskimi, ma za zadanie okresowo zastąpić opiekuna, aby ten mógł zregenerować siły, odpocząć i skupić się na własnych potrzebach. Opieka wytchnieniowa odgrywa kluczową rolę w zapewnieniu równowagi i przeciwdziałaniu wypalenia zawodowego oraz zmniejszenia ryzyka problemów zdrowotnych wśród opiekunów, umożliwiając im pełnienie swojej roli w sposób trwały i skuteczny. Z roku na rok program cieszy się coraz większym zainteresowaniem, ograniczeniem jest jedynie wysokość przyznanych środków na realizację zadania. W 2023 r. całkowity koszt realizacji zadania ze środków Funduszu Solidarnościowego wyniósł 55.610,40 zł. Programem objętych było 7 rodzin, a zatrudnionych do opieki nad potrzebującymi - 6 osób. Od lutego do grudnia zrealizowano łącznie 1.363 godziny.

W roku 2023 na terenie gminy Biesiekierz po raz pierwszy rozpoczęto realizację programu „Opieka 75+”, który miał na celu poprawę dostępności do usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych usług opiekuńczych (w zakresie pomocy w zaspakajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, pielęgnację oraz w miarę możliwości zapewnienie kontaktów z otoczeniem i poprawę jakości życia) dla osób w wieku 75 lat oraz więcej, zarówno samotnych, jak i pozostających w rodzinach. Program „Opieka 75+” realizowany był w ramach dofinansowania ze środków pochodzących z budżetu państwa. Umowa na jego realizację zawarta była pomiędzy Wojewodą Zachodniopomorskim a Gminą Biesiekierz. W ramach programu zadania opiekuńcze realizowała jedna opiekunka środowiskowa, a usługami opiekuńczymi objęto 5 osób. Przyznanie zainteresowanym osobom usług następowało w formie decyzji administracyjnej po wcześniejszym ustaleniu ich zakresu, miejsca i czasu realizacji.

W roku 2023 na terenie Gminy Biesiekierz kontynuowano realizację projektu „Pomoc na wyciągnięcie ręki” w zakresie usług sąsiedzkich i opiekuńczych. Podmiotem realizującym jest Fundacja Nauka dla Środowiska w partnerstwie z Gminą Biesiekierz oraz Powiatem Koszalińskim. Na terenie gminy projekt realizowany był przez Ośrodek Pomocy Społecznej w zakresie wsparcia dla opiekunów faktycznych osób potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu i kandydatów do pełnienia funkcji opiekunów i/lub opiekunów sąsiedzkich w okresie 01.03.2022 r. – 31.10.2023 r. W ramach projektu dla osób potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu były świadczone na terenie Gminy Biesiekierz bezpłatne usługi społeczne w zakresie sąsiedzkich usług opiekuńczych oraz teleopieka z wykorzystaniem nowoczesnych technologii w usługach społecznych, takich jak min.: opaski monitoringu medycznego, czujniki upadku. Do realizacji projektu na terenie gminy Biesiekierz zatrudniano: w ramach pracy wolontarystycznej w projekcie – 3 wolontariuszy (pełnili dyżury w Lokalnym Punkcie Wsparcia), do usług opiekuńczych - 2 opiekunki w ramach umowy o pracę, do usług sąsiedzkich – 10 opiekunów w ramach umowy zlecenia. Wszystkie zatrudnione osoby odbyły szkolenie w zakresie m.in: pielęgnacji osób potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu, rehabilitacji usprawniającej, pierwszej pomocy przedmedycznej, zasad wsparcia, umiejętności sprawowania opieki. Ze wsparcia w formie usług opiekuńczych skorzystało 7 podopiecznych oraz z usług sąsiedzkich – 11 podopiecznych. W Gminie Biesiekierz projekt „Pomoc na Wyciągnięcie ręki” okazał się szansą na aktywizację społeczności lokalnej i budowanie relacji między mieszkańcami. Jego realizacja znacząco poprawiła jakość życia osób starszych, chorych lub samotnych.

W Gminie Biesiekierz, w ramach zadań wykonywanych przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Biesiekierzu, podjęte zostały działania mające na celu zaktywizowanie dzieci i młodzieży z terenu Gminy poprzez zorganizowanie kolonii z dostępnych programów. Gminna Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, w ramach działań związanych z profilaktyką, sfinansowała kolonię dla 17 dzieci z terenu Gminy Biesiekierz. Z bezpłatnego wypoczynku, którego organizatorem było Kuratorium Oświaty w Szczecinie, sfinansowanego ze środków Wojewody Zachodniopomorskiego, skorzystało 5 dzieci.

W strukturze Ośrodka Pomocy Społecznej w Biesiekierzu funkcjonuje Klub „Senior+”. Celem głównym Klubu jest zapewnienie wsparcia seniorom poprzez: umożliwienie korzystania z oferty opiekuńczej, aktywizującej, edukacyjnej, kulturalnej, rekreacyjnej, integracyjnej oraz prozdrowotnej, a także prowadzenie działań mających na celu poprawę stanu psychofizycznego uczestników, zapewnienie wsparcia i stworzenie odpowiednich warunków do różnych form aktywności, integracja seniorów, stworzenie warunków do samopomocy i aktywności seniorów jako liderów społeczności lokalnej, rozwój systemu pomocy środowiskowej dla seniorów, motywowanie seniorów do wspólnego spędzania czasu wolnego i zawierania nowych znajomości, propagowanie zdrowego stylu życia, postaw proekologicznych oraz różnych form działalności twórczej seniorów. Klub dysponuje 25 miejscami, jednakże mając na uwadze zrównanie szans dostępu do ww. usług wszystkich mieszkańców Gminy Biesiekierz umożliwiono uczestnictwo większej liczbie osób poprzez uczęszczanie na zajęcia naprzemiennie. Osobom, które nie posiadają własnego środka transportu, Gmina w razie konieczności zapewnia dojazd. W 2023 r. do Klubu uczęszczało 46 osób z Biesiekierza, Kotłowa, Lasek Koszalińskich, Świemina, Starych Bielic, Nowych Bielic, Kraśnika Koszalińskiego i Parnowa. Od początku funkcjonowania placówki usługi dla seniorów są świadczone są przez kadrę merytoryczną Klubu, tj. kierownika oraz opiekuna, a także przez specjalistów zaangażowanych okresowo do realizacji warsztatów tematycznych. Zajęcia dla seniorów odbywały się w dni robocze od poniedziałku do piątku w przedziale godzin od 8.00 - 14.00, w uzasadnionych sytuacjach klub realizował swoje działania także w innych godzinach lub w dniach wolnych od pracy.

W aktach kontroli znajdują się informacje Dyrektora OPS w Biesiekierzu na temat organizacji pracy socjalnej oraz innych działań Ośrodka na rzecz lokalnej społeczności.

Akta kontroli str. 55-92 i 107-120

PODSUMOWANIE KONTROLI

Na podstawie zbadanej w trakcie kontroli dokumentacji ogólnej oraz spraw indywidualnych nie stwierdzono nieprawidłowości co do merytorycznej zasadności przyznawania poszczególnych rodzajów świadczeń. Rodziny spełniały kryterium dochodowe uprawniające do korzystania ze świadczeń pomocy społecznej.

W trakcie czynności kontrolnych oraz w podsumowaniu kontroli wyjaśniono zagadnienia z zakresu kontroli, a także omówiono z Dyrekcją ustalenia z kontroli, opisane w treści niniejszego protokołu.

Podczas kontroli przeanalizowano sposób realizacji zaleceń zawartych w Wystąpieniu pokontrolnym Wojewody Zachodniopomorskiego z dnia 12 marca 2020 r. (Znak: ZPS-3.431.10.10.2019.ML). Stwierdzono, że w kontrolowanym okresie: udzielano schronienia zgodnie z zasadami określonymi w art. 48a i 106 ust. 4 ustawy o pomocy społecznej (przed wydaniem decyzji w sprawie przeprowadzano wywiady i zawierano kontrakty socjalne). Zalecenie zostało zatem zrealizowane.

Zgodnie z § 16 pkt 2 ust. 5 rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2020 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. z 2020 r., poz. 2285), protokół kontroli zawiera ocenę skontrolowanej działalności, ze wskazaniem ustaleń, na których została oparta. W wyniku przeprowadzonej kontroli działalność Ośrodka Pomocy Społecznej w Biesiekierzu oceniono pozytywnie.

Przed podpisaniem protokołu kontroli, w ciągu 7 dni od daty otrzymania go do podpisu, kontrolowany może zgłosić zastrzeżenia na piśmie co do jego treści. Odmowa podpisania protokołu powinna być poprzedzona złożeniem pisemnych wyjaśnień przyczyn odmowy, co nie stanowi przeszkód do wszczęcia postępowania pokontrolnego.

Protokół sporządzono w dniu 22 kwietnia 2024 r. w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, po jednym dla każdej ze stron.

Kontrolę odnotowano w Księżce kontroli Ośrodka Pomocy Społecznej w Biesiekierzu pod pozycją nr 2/2024.

Biesiekierz, dnia .....

Oświadczam, że w dniu ..... zostałem zapoznany z treścią protokołu oraz otrzymałem jeden jego egzemplarz.

Właściwe podpisy na oryginale